

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΙΤΕ ΧΡΗΜΑΤΑ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ)

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Τουρκική Εθνική Υπηρεσία δεν φέρουν ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές.

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Θέματα σε αυτήν την ενότητα

1. Τι είναι ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός;
2. Γιατί πρέπει να μάθουμε χρηματοοικονομική παιδεία;
3. Ποιος είναι υπεύθυνος για τις οικονομικές μας αποφάσεις;
4. Ποιες είναι οι βασικές έννοιες του χρηματοοικονομικού γραμματισμού;

Αγαπητοί εκπαιδευόμενοι,

Καλώς ήλθατε στην αρχική ενότητα του προγράμματος Χρηματοοικονομικού Γραμματισμού. Επειδή είμαστε υπεύθυνοι για τα αποτελέσματα των οικονομικών μας δραστηριοτήτων, θα πρέπει να μάθουμε πώς να παίρνουμε τεκμηριωμένες αποφάσεις. Αυτό το πρόγραμμα θα παρέχει τα βασικά για τη διαχείριση των χρημάτων μας. Σε αυτήν την αρχική ενότητα, θα μάθουμε τι είναι ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός. Θα συζητήσουμε τη σημασία και τα οφέλη του για εμάς και τις βασικές έννοιές της.

Οικονομικός Γραμματισμός

Όταν λέμε χρηματοοικονομική παιδεία, εννοούμε να γνωρίζουμε πώς να χρησιμοποιούμε τα χρήματά μας με σύνεση. Το να χρησιμοποιούμε τα χρήματά μας με σύνεση σημαίνει να γνωρίζουμε τι να κάνουμε με αυτά και πώς να λαμβάνουμε καλές αποφάσεις για αυτό.

Εάν ξέρουμε πώς να χρησιμοποιούμε τα χρήματά μας με σύνεση, θα δημιουργήσουμε καλές οικονομικές συνήθειες που θα μας εξυπηρετούν καλά σε όλη μας τη ζωή.

Θα μπορέσουμε να πετύχουμε τους οικονομικούς μας στόχους στη ζωή. Θα είμαστε επίσης σε θέση να αποτρέψουμε καταστροφικά οικονομικά λάθη και να είμαστε προετοιμασμένοι για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Ως αποτέλεσμα, θα έχουμε αρκετά χρήματα και πλούτο για οικονομική ελευθερία.

Όταν γίνουμε οικονομικά εγγράμματοι, θα κατανοήσουμε τις έννοιες των διαφορετικών οικονομικών εννοιών όπως χρήματα, έσοδα, έξοδα, προϋπολογισμός, αποταμιεύσεις, επενδύσεις, χρέος, ασφάλιση και δικαιώματα καταναλωτή. Ας εξηγήσουμε αυτές τις έννοιες...

Χρήματα 	Εισόδημα 	Έξοδα
Προϋπολογισμός 	Οικονομίες 	Επένδυση

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

<p>Χρέος</p> 	<p>Ασφάλιση</p> 	<p>Δικαιώματα καταναλωτή</p>
---	--	---

Τι είναι το Χρήμα?

Ας ξεκινήσουμε με τα χρήματα. Τα χρήματα είναι ένα ιδιαίτερο πράγμα που χρησιμοποιούμε για να αγοράζουμε πράγματα που θέλουμε ή χρειαζόμαστε, όπως ταμπλέτες ή τρόφιμα. Αν θέλουμε να αγοράσουμε σοκολάτα, πληρώνουμε με χρήματα. Αυτά τα χρήματα μπορεί να είναι χαρτί, μέταλλο (κέρματα) ή ηλεκτρονικά (κάρτα). Κρατάμε τα χρήματά μας στο πορτοφόλι μας ή σε μια τράπεζα. Θα μάθουμε περισσότερα για τα χρήματα στην Ενότητα 2.

Τι είναι Εισόδημα?

Πώς ονομάζουμε τα χρήματα που λαμβάνουμε; Είναι εισόδημα.

Για παράδειγμα, αν οι γονείς μας μας δίνουν 10 € κάθε εβδομάδα, αυτό είναι το εισόδημά μας. Ένα άλλο παράδειγμα είναι εάν εργαζόμαστε σε ένα κατάστημα, τα χρήματα που λαμβάνουμε είναι επίσης εισόδημα. Θα συζητήσουμε διαφορετικούς τύπους εισοδήματος και πώς μπορούμε να κερδίσουμε χρήματα στην Ενότητα 3.

Τι είναι Δαπάνες?

Αν πληρώσουμε 2€ για καραμέλα και 3€ για παιχνίδι, αυτά είναι τα έξοδά μας. Ξοδεύουμε τα χρήματά μας αγοράζοντας πράγματα, όπως παιχνίδια και τρόφιμα. Θα συζητήσουμε τις λεπτομέρειες των δαπανών στην Ενότητα 4.

Τι είναι ο Προϋπολογισμός?

Όπως έχουμε αναφέρει μέχρι τώρα, τα χρήματα πάνε και πάνε. Ο προϋπολογισμός είναι ένα σχέδιο για το πόσα και πότε λαμβάνουμε και ξοδεύουμε χρήματα. Μας βοηθά να παίρνουμε έξυπνες αποφάσεις, ώστε να μην ξεμείνουμε από χρήματα.

Εάν λαμβάνουμε 25 € από τους γονείς μας κάθε εβδομάδα, μπορούμε να προγραμματίσουμε πώς θα τα ξοδέψουμε. Μπορούμε να ξοδέψουμε 15€ για μεσημεριανό γεύμα και 5€ για

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-00005849

Co-funded by
the European Union

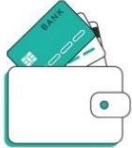
"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

καραμέλα. Θα μας μείνουν 5€ για άλλα πράγματα στον προϋπολογισμό μας. Θα μάθουμε περισσότερα για τον προϋπολογισμό στην Ενότητα 5.

Συνοψίζοντας, 25 € είναι το εισόδημά μας, 20 € είναι τα έξοδά μας και 5 € είναι οι αποταμιεύσεις μας. Ποια είναι λοιπόν η εξοικονόμηση?

Τι είναι Αποταμίευση?

Δεν ξοδέψαμε 5€ από τα 25€ εισόδημά μας. Έτσι, αυτή είναι η εξοικονόμησή μας για την εβδομάδα. Μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε αργότερα για να αγοράσουμε κάτι. Μπορούμε επίσης να βάζουμε στην άκρη τα χρήματα που δεν ξοδεύαμε κάθε εβδομάδα για να έχουμε περισσότερα χρήματα για την αγορά ενός ποδηλάτου. Αυτές είναι οι οικονομίες μας. Θα μάθουμε περισσότερα για την εξοικονόμηση στις Ενότητες 2 και 5.

Τι είναι Επένδυση?

Εάν χρησιμοποιήσουμε την εξοικονόμηση 5 ευρώ για να αγοράσουμε ένα παιχνίδι και ελπίζουμε να το πουλήσουμε στα 8 ευρώ στο μέλλον, κάνουμε μια επένδυση.

Επένδυση είναι η αγορά κάτι με την ελπίδα ότι θα αυξηθεί σε αξία με την πάροδο του χρόνου, όπως σε αυτό το παράδειγμα.

Ας δώσουμε ένα άλλο παράδειγμα. Μπορούμε να αγοράσουμε μια πίτσα με 5€. Μπορούμε να κόψουμε την πίτσα σε πέντε φέτες. Στη συνέχεια, μπορούμε να πουλήσουμε μια φέτα για 1,50 € στους φίλους μας και θα καταλήξουμε με 7,50 €. Αυτό θα ήταν μια επιχειρηματική επένδυση. Θα μάθουμε περισσότερα για τις επενδύσεις στην Ενότητα 2 και 3.

Τι είναι Χρέος?

Ας υποθέσουμε τώρα ότι χρειαζόμαστε 13 € για να αγοράσουμε ένα βιβλίο. Τα 5 € που εξοικονομήσαμε από το επίδομα που μας δίνουν οι γονείς μας δεν αρκούν για να αγοράσουμε αυτό το βιβλίο. Έτσι, ζητήσαμε από έναν φίλο να μας δώσει 8 € τώρα και υποσχθήκαμε να επιστρέψουμε στον φίλο μας 8,5 € τον επόμενο μήνα. Αυτό είναι δανεισμός. Τα 8 ευρώ που δανειζόμαστε είναι το χρέος μας. Τα επιπλέον 50 σεντς που πληρώνουμε στον φίλο μας είναι τόκοι για το χρέος. Θα μάθουμε περισσότερα για το χρέος στην Ενότητα 4.

Τι είναι η Ασφάλιση?

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education Project" is
licensed under a Creative Commons
Attribution 4.0 International License.

Ας υποθέσουμε ότι τώρα έχουμε εξοικονομήσει αρκετά χρήματα για να αγοράσουμε ένα ποδήλατο. Εάν έχουμε ασφάλεια για το ποδήλατό μας, μπορούμε να πάρουμε τα χρήματά μας πίσω αν μας κλέψουν ή σπάσουν το ποδήλατό μας. Έτσι, μπορούμε να ορίσουμε την ασφάλιση ως έναν τρόπο προστασίας από απροσδόκητα γεγονότα, όπως ατυχήματα ή κλοπές, που μπορεί να δημιουργήσουν πρόσθετες δαπάνες. Όταν αγοράζουμε ασφάλεια για τα ποδήλατά μας, προστατεύουμε τους εαυτούς μας από οικονομικές απώλειες. Θα μάθουμε περισσότερα για την ασφάλιση στην Ενότητα 6.

Τι είναι τα δικαιώματα των καταναλωτών?

Οι κυβερνήσεις μας προστατεύουν με νόμο. Για παράδειγμα, αφού αγοράσουμε το ποδήλατο, συνειδητοποιούμε ότι η ταχύτητα είναι χαλασμένη. Μπορούμε να πάρουμε το ποδήλατο πίσω στον πωλητή και να λάβουμε μια δωρεάν επισκευή ή να ζητήσουμε πλήρη επιστροφή χρημάτων. Αυτό είναι ένα παράδειγμα ενός από τα δικαιώματα των καταναλωτών μας, του δικαιώματος επανόρθωσης. Θα μάθουμε περισσότερα για τα δικαιώματα των καταναλωτών στην Ενότητα 7.

Τι Μάθαμε?

Κάθε μέρα παίρνουμε οικονομικές αποφάσεις. Λαμβάνουμε χρήματα, αγοράζουμε πράγματα και ξοδεύουμε χρήματα. Εμείς είμαστε υπεύθυνοι για αυτές τις αποφάσεις. Επίσης, είμαστε αυτοί που βιώνουμε τα αποτελέσματα. Γι' αυτό είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τα βασικά για τη διαχείριση των χρημάτων μας. Το να είμαστε οικονομικά εγγράμματοι σημαίνει ότι κατανοούμε τις έννοιες του χρήματος, του εισοδήματος, των εξόδων, του προϋπολογισμού, της αποταμίευσης, των επενδύσεων, του χρέους, της ασφάλισης και των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Έχουμε συζητήσει εν συντομία αυτές τις έννοιες σε αυτήν την ενότητα. Αναλύονται λεπτομερέστερα στις παρακάτω ενότητες.

1. Τι είναι ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός;
2. Γιατί πρέπει να έχουμε χρηματοοικονομική παιδεία;
3. Ποιος είναι υπεύθυνος για τις οικονομικές μας αποφάσεις;
4. Ποιες είναι οι βασικές έννοιες του χρηματοοικονομικού γραμματισμού;

Επειδή είμαστε υπεύθυνοι για τις οικονομικές μας αποφάσεις, θα πρέπει να μάθουμε πώς να παίρνουμε τεκμηριωμένες αποφάσεις.

Αυτό το πρόγραμμα θα παρέχει τα βασικά για τη διαχείριση των χρημάτων μας.

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

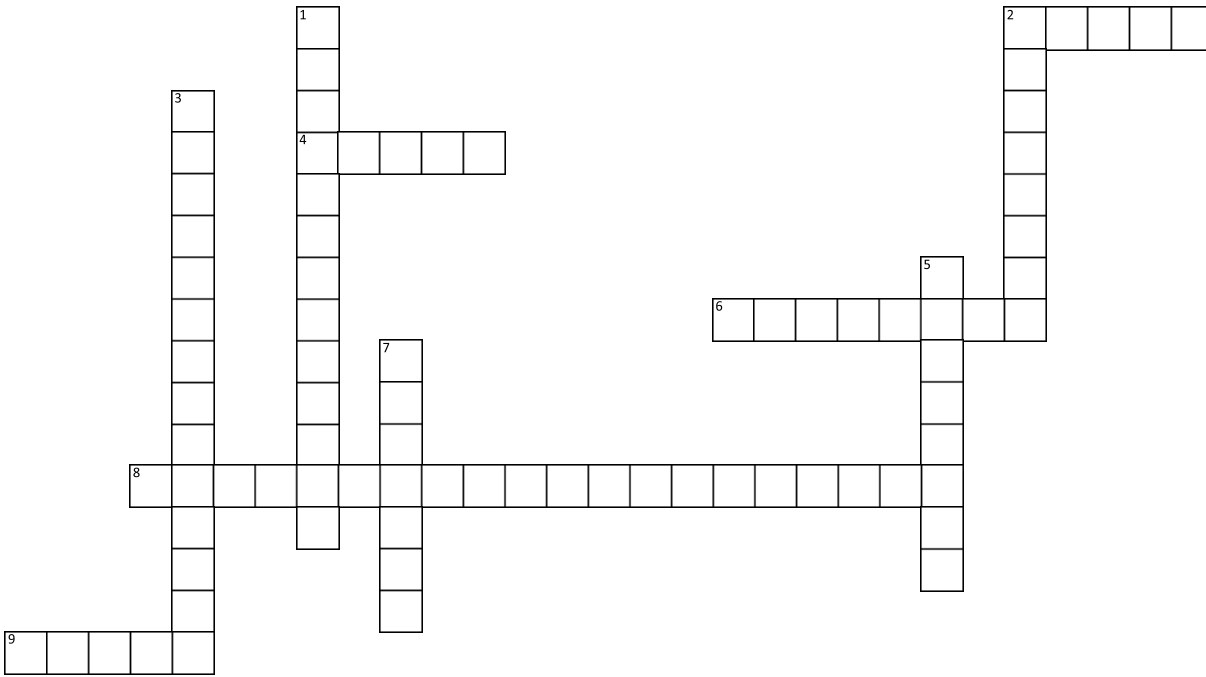
Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Τώρα, ας ελέγξουμε τι μάθαμε.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

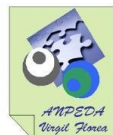
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 2 ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΞΟΔΕΥΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΜΕ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
- 4 ΕΞΤΡΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΛΗΡΩΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ
- 6 ΕΝΑΣ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΠΑΝΤΕΧΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
- 8 ΝΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
- 9 ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗΚΑΜΕ

ΚΑΘΕΤΑ

- 1 ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΟΔΕΨΑΜΕ
- 2 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ ΣΕ ΚΑΤΙ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΑΠΟΔΟΣΕΙ ΣΤΟΜΕΛΛΟΝ
- 3 ΕΝΑ ΠΛΑΝΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ
- 5 ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΒΝΟΥΜΕ
- 7 ΕΝΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΝΑ ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

WORD BANK: ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΧΡΗΜΑΤΑ, ΧΡΕΟΣ, ΤΟΚΟΣ,
ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ, ΕΞΟΔΑ,
ΕΠΕΝΔΥΣΗ, ΕΙΣΟΔΗΜΑ

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

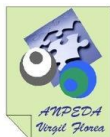
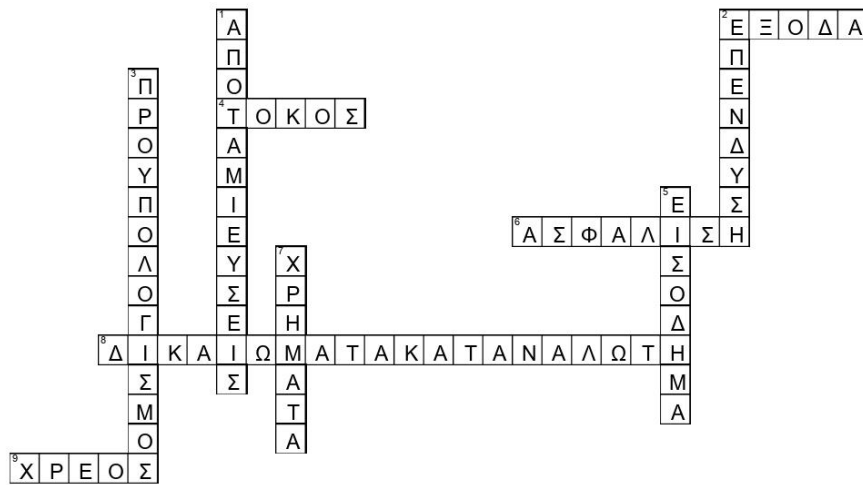
Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education Project" is
licensed under a Creative Commons
Attribution 4.0 International License.

- Αυτές είναι οι απαντήσεις. Πώς τα καταφέραμε?

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

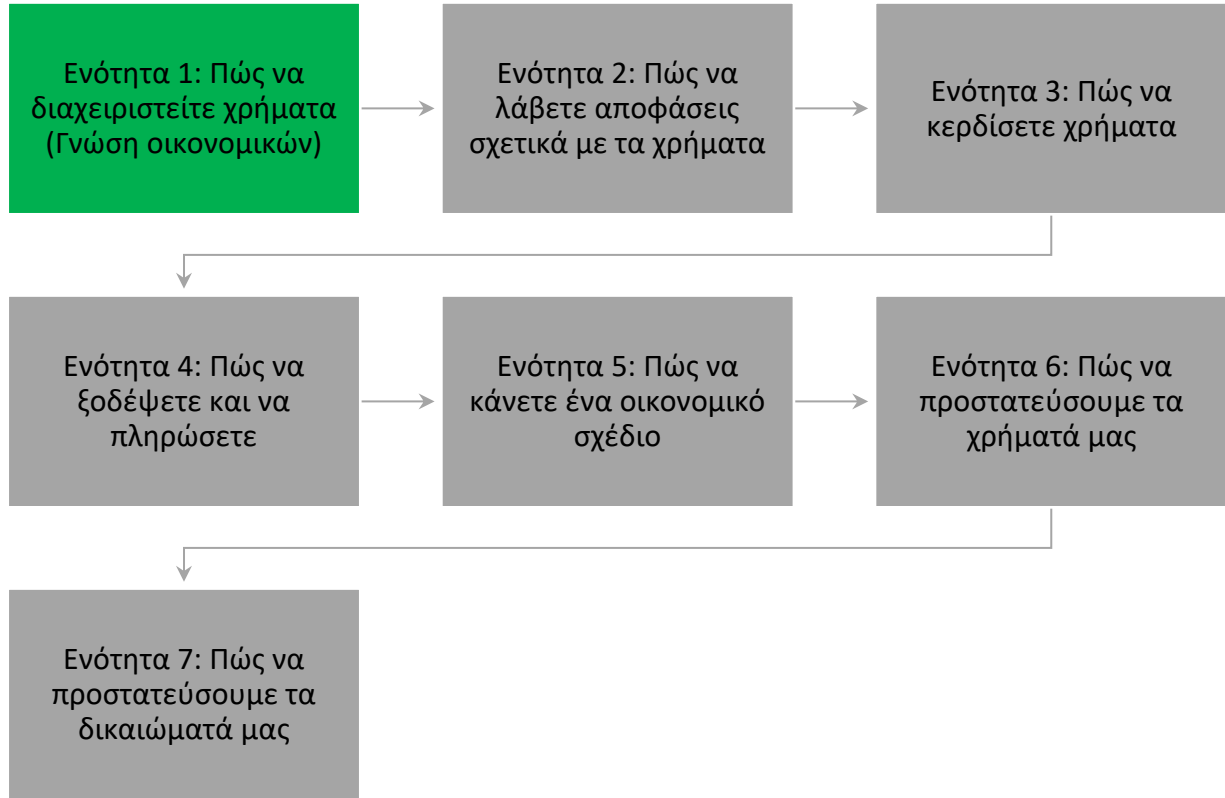
VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Συγχαρητήρια – Ενότητα 1

Οι έννοιες του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού και οι εφαρμογές τους στη ζωή μας συζητούνται λεπτομερώς στις διάφορες ενότητες του προγράμματος.

Συγχαρητήρια, ολοκληρώσαμε την ενότητα 1 όπου συζητήσαμε εν συντομία αυτά τα θέματα.

Στην Ενότητα 2, θα μάθουμε πώς να λαμβάνετε αποφάσεις σχετικά με τα χρήματα

Στην Ενότητα 3, θα μάθουμε πώς να κερδίσετε χρήματα

Στην Ενότητα 4, θα μάθουμε πώς να ξοδεύετε και να πληρώνετε

Στην Ενότητα 5, θα μάθουμε πώς να κάνετε ένα οικονομικό σχέδιο

Στην Ενότητα 6, θα μάθουμε πώς να προστατεύσουμε τα χρήματά μας

Στην Ενότητα 7, θα μάθουμε πώς να προστατεύσουμε τα δικαιώματά μας.

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849